

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 300/2019-31

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 2. júla 2019 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Baricovej, zo sudcov Miroslava Duriša a Mojmíra Mamojku (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Ľubomírom Hlbočanom, Vajnorská 20, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24 S 66/2018-92 zo 4. júla 2018 a uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24 S 66/2018-104 z 20. decembra 2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť spoločnosti [REDACTED]
o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. marca 2019 doručená a 22. mája 2019 doplnená ústavná sťažnosť spoločnosti [REDACTED]

██████████, ██████████, ██████████ (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) č. k. 24 S 66/2018-92 zo 4. júla 2018 (ďalej len „napadnuté uznesenie vydané súdnym úradníkom“) a uznesením krajského súdu č. k. 24 S 66/2018-104 z 20. decembra 2018 (ďalej len „napadnuté uznesenie z 20. decembra 2018“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka sa správnou žalobou doručenou krajskému súdu 20. apríla 2018 domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia Národného inšpektorátu práce č. PO/BEZ/2018/2728, 0-16/2017 z 8. marca 2017. Krajský súd výzvou z 31. mája 2018 (doručenou právnomu zástupcovi sťažovateľky 4. júna 2018) vyzval sťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku vo výške 70 € v lehote 10 dní, inak konanie zastaví. Dňa 4. júla 2018 krajský súd napadnutým uznesením vydaným súdnym úradníkom konanie zastavil z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku v stanovenej lehote. Sťažovateľka následne 11. júla 2018 zrealizovala predmetnú platbu prostredníctvom prevodného príkazu v banke a 19. júla 2018 doručila krajskému súdu podanie označené ako „*Odvolanie*“, prostredníctvom ktorého žiadala napadnuté uznesenie vydané súdnym úradníkom v celom rozsahu zrušiť a v konaní pokračovať. O odvolaní sťažovateľky rozhodol krajský súd napadnutým uznesením z 20. decembra 2018 tak, že sťažnosť sťažovateľky zamietol.

3. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti (zhodne s argumentáciou uvedenou v podaní z 19. júla 2018) namietala, že aj keď sa v napadnutom uznesení vydaným súdnym úradníkom nachádza poučenie, že je voči nemu prípustná sťažnosť, podľa jej názoru je proti danému uzneseniu prípustné v zmysle § 357 písm. a) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) v spojení s § 25 Správneho súdneho poriadku (ďalej aj „SSP“) odvolanie. Sťažovateľka ďalej uviedla, že napadnuté uznesenie vydané súdnym úradníkom považuje

za nezákonné, keďže podľa jej názoru vyššiemu súdnemu úradníkovi zákon neumožňuje vydať uznesenie o zastavení konania.

4. Sťažovateľka rovnako namietala aj vady výzvy, ktorou ju krajský súd vyzval na zaplatenie súdneho poplatku. Podľa názoru sťažovateľky predmetná výzva nemala náležitosti rozhodnutia v zmysle § 236 CSP, teda neobsahovala výrok, odôvodnenie a poučenie o opravnom prostriedku, pričom tieto nedostatky sa nedajú odstrániť inak, ako jej zrušením. Z uvedeného dôvodu tak daná výzva nemohla vyvolať následky, ktoré zákon spája s rozhodnutím súdu, t. j. plynutie 10-dňovej lehoty na zaplatenie súdneho poplatku.

5. Sťažovateľka rovnako nesúhlasí aj s postupom krajského súdu, ktorý jej odvolanie považoval za sťažnosť a v dôsledku uvedeného ho nepredložil odvolaciemu orgánu, ktorým mal byť Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ale rozhodol o ňom sám tak, že ju zamietol. V dôsledku uvedeného tak podľa sťažovateľky došlo k porušeniu čl. 13 dohovoru, ktorý garantuje účinný opravný prostriedok. Sťažovateľka je toho názoru, že uznesenie o zastavení konania je *de facto* a *de iure* rozhodnutím vo veci samej, teda musí byť v zmysle čl. 13 dohovoru voči nemu prípustný účinný opravný prostriedok. V uvedenom prípade teda podľa sťažovateľky nebola dodržaná dvojinštančnosť konania.

6. Sťažovateľka zároveň poukázala na skutočnosť, že súdny poplatok uhradila dodatočne 11. júla 2018, teda pred tým, ako napadnuté uznesenie vydané súdnym úradníkom nadobudlo účinky právoplatnosti. Túto skutočnosť mal podľa sťažovateľky krajský súd vyhodnotiť tak, že aj vzhľadom na skutočnosť, že poplatok bol dodatočne zaplatený, bolo treba podané odvolanie považovať za žiadosť o odpustenie zmeškanej lehoty, ktorá bola stanovená výzvou súdu. Keďže odvolací súd v čase rozhodovania o opravnom prostriedku mal vedomosť, že poplatok bol dodatočne zaplatený a sú splnené všetky podmienky pre vedenie konania, mal uznesenie o zastavení konania zrušiť.

7. Nadväzujúc na uvedené sťažovateľka zhodnotila, že postup krajského súdu považuje za príliš formalistický, míňa sa účelom a cieľom sledovaným zákonom a obchádza

ústavou priznané základné právo na súdnu ochranu a dohovorom priznané právo na spravodlivý proces. Krajský súd bol povinný vychádzať z toho, že ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Ak teda krajský súd zistil, že výzva na zaplatenie súdneho poplatku nebola učená uznesením, ale len administratívnym listom, a v čase, keď sťažovateľka podala odvolanie proti uzneseniu o zastavení konania, bol súdny poplatok zaplatený, mal uznesenie o zastavení súdneho konania zrušiť, lebo boli splnené podmienky súdneho konania a zaplatením súdneho poplatku sťažovateľka splnila zákonom ustanovené podmienky pre vedenie konania.

8. Sťažovateľka opakovane zdôraznila, že tieto podmienky splnila v čase, keď uznesenie o zastavení konania ešte nenadobudlo právoplatnosť a formálna administratívna výzva na zaplatenie súdneho poplatku so stanovením lehoty nebola vydaná formou uznesenia, ktoré by sa stalo právoplatné. Preto odvíjať zákonnosť zastavenia konania od nedodržania lehoty stanovenej administratívnou výzvou nebolo možné.

9. Sťažovateľka v doplnení ústavnej sťažnosti doručenom ústavnému súdu 22. mája 2019 v podstatnom uviedla, že jej bolo 9. apríla 2019 prostredníctvom právneho zástupcu doručené uznesenie krajského súdu č. k. 24 S 66/2018-110, ktorým krajský súd sťažovateľke zaplatený súdny poplatok vrátil. Sťažovateľka podala proti danému uzneseniu sťažnosť, ktorú odôvodnila obsahovo zhodnou argumentáciou, akú uviedla v ústavnej sťažnosti, a konštatovala, že vydanie predmetného uznesenia považuje vzhľadom na podanie ústavnej sťažnosti za predčasné.

10. Na základe uvedenej sťažnostnej argumentácie sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie nálezom rozhodol tak, že vysloví porušenie jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru a práva podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu napadnutými uzneseniami krajského súdu, obe uznesenia zruší a vec vráti krajskému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie. Sťažovateľka požadovala o priznanie finančného zadosťučinenia vo výške 1 000 € a taktiež si uplatnila náhradu trov konania.

II.

11. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

12. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251.

13. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

14. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

15. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo

slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (m. m. I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

16. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

17. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

18. Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru a podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu napadnutým uznesením vydaným súdnym úradníkom

19. Sťažovateľka prostredníctvom ústavnej sťažnosti napadla uznesenie vydané súdnym úradníkom zo 4. júla 2018, ktorým zastavil konanie z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku v lehote stanovenej súdom, t. j. v lehote 10 dní od doručenia výzvy na zaplatenie. Výzva bola právnomu zástupcovi sťažovateľky doručená 6. júna 2018. Podstata sťažnostnej argumentácie spočíva v tom, že predmetná výzva podľa sťažovateľky nemá náležitosti rozhodnutia, preto nemohla zakladať povinnosť na zaplatenie súdneho poplatku. Sťažovateľka taktiež namietala, že vyšší súdny úradník nebol oprávnený vydať uznesenie

o zastavení konania a že predmetné uznesenie obsahuje nesprávne poučenie o možnosti podania opravného prostriedku. V súvislosti s napadnutým uznesením vydaným súdnym úradníkom sťažovateľka predostrela obsahovo zhodné argumenty aj v podaní z 19. júla 2018, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým uznesením z 20. decembra 2018 tak, že predmetné podanie, ktoré krajský súd podľa obsahu vyhodnotil ako sťažnosť, zamietol.

20. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

21. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd preto automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tých základných práv alebo slobôd, porušenie ktorých namieta, sa mohol sťažovateľ domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonom upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (m. m. I. ÚS 6/04, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06, III. ÚS 42/07).

22. Uvedený princíp subsidiarity bol rovnako premietnutý aj do § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde, v zmysle ktorého ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

23. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh je zrejmé, že napadnuté uznesenie vydané súdnym úradníkom bol predmetom súdneho prieskumu realizovaného krajským súdom na základe podania sťažovateľky z 19. júla 2018, ktoré formálne označila ako „*Odvolyanie*“, avšak krajský súd ho podľa obsahu vyhodnotil ako sťažnosť (pozri body 24 až 26 tohto uznesenia). O podaní sťažovateľky rozhodol krajský súd napadnutým uznesením

z 20. decembra 2018 tak, že ho zamietol. Pre rozhodnutie ústavného súdu v danej časti je teda podstatné, že uznesenie vydané súdnym úradníkom bolo podrobené zákonnému prieskumu zo strany senátu krajského súdu, teda bol v danom prípade dodržaný princíp subsidiarity, na ktorý poukazuje čl. 127 ods. 1 ústavy a § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde. Uvedená skutočnosť vylučuje právomoc ústavného súdu na prieskum ústavnou sťažnosťou prezentovaného porušenia označených práv sťažovateľky napadnutým uznesením vydaným súdnym úradníkom, a preto bolo potrebné ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru a podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu napadnutým uznesením o zamietnutí sťažnosti z 20. decembra 2018

24. Ústavný súd preskúmal ústavnú sťažnosť sťažovateľky aj v kontexte všetkých námietok smerujúcich proti napadnutému uzneseniu krajského súdu z 20. decembra 2018. Pred samotnou analýzou ústavnej akceptovateľnosti obsahu napadnutého uznesenia krajského súdu ústavný súd považuje za nevyhnutné poukázať na skutočnosť, že v zmysle svojej konštantnej judikatúry nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

25. Nosný argument sťažovateľky spočíva v tom, že krajský súd jej podanie z 19. júla 2018 posúdil nesprávne ako sťažnosť, ale mal ho posúdiť ako odvolanie, a postúpiť ho preto odvolaciemu orgánu, ktorým mal byť v danom prípade najvyšší súd. Sťažovateľka odôvodňuje predmetný argument tým, že uznesenie o zastavení je podľa jej názoru meritórne rozhodnutie, a krajský súd mal preto postupovať v zmysle § 357 písm. a) CSP v spojení s § 25 SSP. Podľa názoru sťažovateľky tak mala byť narušená dvojinštančnosť konania, v dôsledku čoho malo dôjsť k porušeniu označených práv podľa ústavy, dohovoru a dodatkového protokolu.

26. K posúdeniu podania sťažovateľky z 19. júla 2018 a jeho následného vyhodnotenia krajský súd v podstatnom uviedol:

«... Dňa 19. júla 2018 bolo elektronickou formou doručené správne súdu podanie žalobcu označené ako „Odvolanie“. V podaní žalobca uviedol, že hoci sa v napadnutom uznesení nenachádza správne poučenie o tom, že proti uzneseniu je možné aj odvolanie, právo podať odvolanie proti Uzneseniu o zastavení konania vyplýva priamo zo zákona, a to z ust. § 357 písm. a) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok... v spojení s ust. § 25 prvej vety zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok... Žalobca sa preto jeho podaním zo dňa 19. júla 2018 domáhal toho, aby odvolací súd v celom rozsahu zrušil Uznesenie... z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. a), b), c), d), g), h), CSP a § 365 ods. 2 CSP v spojení s ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Žiadal, aby bolo jeho odvolanie predložené súdom prvej inštalácie na rozhodnutie odvolaciemu súdu...

... Podľa § 55 ods. 3 SSP každé podanie posudzuje správny súd podľa jeho obsahu.

... Podľa § 152 ods. 1 SSP proti uzneseniu správneho súdu vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť, ak ju tento zákon nevylučuje...

... Podľa § 14 ods. 1, 3, 4 Zákona o súdnych poplatkoch (1) Ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie vo veciach poplatkov sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku okrem § 357 písm. a)... 4) V konaní podľa tohto zákona koná a rozhoduje vyšší súdny úradník vrátane rozhodovania o zastavení konania. Sudca v konaní koná a rozhoduje o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka. Ak sa sťažnosti vyhovie v plnom rozsahu, rozhodnutie nemusí obsahovať odôvodnenie...

...Podanie žalobcu z 19. júla 2018 označené ako „odvolanie“ posúdil správny súd s odkazom na ust. § 152 ods. 1 SSP v spojení s ust. § 55 ods. 3 SSP ako sťažnosť voči rozhodnutiu správneho súdu, ktoré vydal súdny úradník...

...Tvrdenie žalobcu, že v napadnutom uznesení... bolo uvedené nesprávne poučenie, pretože v ňom absentovala možnosť podať proti nemu odvolanie, nemá oporu v platnej právnej úprave. Ustanovenie § 357 písm. a) CSP (odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o zastavení konania), ktorého aplikácie sa žalobca domáhal s odkazom na ust. § 25 SSP nebolo možné v danej veci aplikovať, pretože na konanie vo veciach súdnych poplatkov sa aplikujú ustanovenia Civilného sporového poriadku (okrem § 357 písm. a/) len v prípadoch, ak Zákon o súdnych poplatkoch neustanovuje inak. V predmetnej veci správny súd pri rozhodovaní vo veci súdneho poplatku (o následkoch jeho nezaplatenia) aplikoval ustanovenia Zákona o súdnych poplatkoch, pretože tento upravuje opravné prostriedky odchyľne od ustanovení Civilného sporového poriadku, pričom opravným prostriedkom proti uzneseniu o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku nie je odvolanie, ako sa žalobca mylne domnieva, ale je ním sťažnosť, čo jednoznačne vyplýva z ust. § 14 ods. 3, 4 Zákona o súdnych poplatkoch.»

27. Nadväzujúc na už citované časti napadnutého uznesenia krajského súdu, ústavný súd konštatuje, že sťažnostná námietka týkajúca sa nesprávneho posúdenia podania sťažovateľky neobstojí. Podľa právneho názoru ústavného súdu krajský súd vyčerpávajúcim dôvodom ozrejmil, prečo posúdil podanie sťažovateľky ako sťažnosť, a nie ako odvolanie. Právny názor krajského súdu nemožno považovať za arbitrárny, keďže vychádza z relevantných ustanovení Správneho súdneho poriadku a zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“).

28. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti následne namietala, že krajský súd mal v uznesení o zamietnutí sťažnosti odobriť nesprávny postup vyššieho súdneho úradníka, ktorý vyzval sťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku prostredníctvom výzvy, ktorá podľa názoru sťažovateľky nespĺňa všetky náležitosti rozhodnutia. Z uvedeného dôvodu nemohla zakladať plynutie súdom určenej 10-dňovej lehoty na zaplatenie súdneho poplatku,

nedodržanie ktorej teda nemohlo byť dôvodom na následné zastavenie súdneho konania. Na druhej strane však sťažovateľka uviedla, že krajskému súdu bolo v čase rozhodovania o jej podaní známe, že súdny poplatok dodatočne zaplatila. Krajský súd mal preto podanie sťažovateľky (v spojení so zaplatením súdneho poplatku) považovať za žiadosť o odpustenie lehoty a napadnuté uznesenie o zastavení konania vydané súdnym úradníkom zrušiť a následne v správnom konaní pokračovať.

29. V súvislosti s už špecifikovanými sťažnostnými námietkami krajský súd v relevantných častiach napadnutého uznesenia v podstatnom uviedol:

«... Žalobca doručil správne súdu žalobu 19. júla 2018. K uvedenému dňu mu podaním žaloby vznikla poplatková povinnosť v súlade s ust. § 5 ods. 1 písm. a) Zákona o súdnych poplatkoch vo výške 70,- EUR podľa položky 10 písm. a) Sadzobníka súdnych poplatkov. Ku dňu podania správnej žaloby žalobca poplatkovú povinnosť nesplnil, preto ho správny súd, jeho súdny úradník vyzval, aby svoju poplatkovú povinnosť splnil dodatočne a to do 10 dní od doručenia predmetnej výzvy, t. j. do 14. júna 2018 a poskytol mu informáciu o možných spôsoboch jeho úhrady. Zároveň ho poučil, že v prípade jeho nezaplatenia v stanovenej lehote bude konanie zastavené podľa § 10 ods. 1 Zákona o súdnych poplatkoch s tým, že len úhrada súdneho poplatku v súdom určenej 10-dňovej lehote od doručenia Výzvy na jeho zaplatenie môže zmariť zastavenie konania súdom pre jeho nezaplatenie. Žalobca výzvu prevzal 4. júna 2018, t. j. dňom 5. júna 2018 mu začala plynúť lehota na zaplatenie súdneho poplatku, ktorá uplynula 14. júna 2018. V tejto lehote žalobca súdny poplatok nezaplatil. Platba súdneho poplatku bola zložená na účet Slovenskej pošty a. s. dňa 11. júla 2018, kedy žalobca zadal pokyn na túto finančnú transakciu, t. j. až po dátume vydania Uznesenia o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku.

... Nesprávne, v rozpore s platnou právnou úpravou, bolo rovnako tvrdenie žalobcu, že súdny úradník mimo svojich zákonných kompetencií rozhodoval o vzniku jeho poplatkovej povinnosti a o výške súdneho poplatku. K uvedenému správny súd uvádza, že poplatková povinnosť žalobcovi nevznikla na základe rozhodnutia súdu, ale v zmysle ust. § 5 ods. 1 písm. a) Zákona o súdnych poplatkoch mu poplatková povinnosť vznikla už podaním správnej žaloby. Rovnako ani výška súdneho poplatku nezávisela

od rozhodnutia súdu, pretože je jednoznačne určená v položke 10 písm. a) Sadzobníka súdnych poplatkov pevnou sumou 70,- EUR. To znamená, že súdny úradník „nerozhodoval“ o (vzniku) poplatkovej povinnosti žalobcu, ani o výške súdneho poplatku, tieto vyplývali priamo zo zákona...

... Z uvedeného vyplýva, že o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku nerozhodoval nesprávne obsadený súd, ale súdny úradník, ktorý bol na vydanie takéhoto rozhodnutia zmocnený priamo zákonom (§ 14 ods. 4 Zákona o súdnych poplatkoch). Nedošlo preto k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces, keď mu povinnosť zaplatenia súdneho poplatku nebola uložená formou uznesenia so všetkými jeho obsahovými náležitosťami..., pretože súdny úradník nerozhodoval o vzniku poplatkovej povinnosti žalobcu ani o výške súdneho poplatku, ale postupom a formou súladnou s ust. § 10 ods. 1 Zákona o súdnych poplatkoch žalobcu vyzval na dodatočnú úhradu súdneho poplatku, ktorý bol splatný už podaním správnej žaloby a ktorého výška je zákonom jednoznačne definovaná...

... Dôvodom na zrušenie Uznesenia o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku nebola v zmysle § 10 ods. 3 Zákona o súdnych poplatkoch ani tá skutočnosť, že žalobca súdny poplatok za podanie správnej žaloby vo výške 70,- EUR už zaplatil, pretože tak neučinil v súdom stanovenej lehote 10 dní od doručenia Výzvy na zaplatenie súdneho poplatku, t. j. do 14. júna 2018. Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva možnosť zrušenia uznesenia o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku len v prípade dodatočnej úhrady súdneho poplatku v súdom stanovenej lehote (vo výzve), čo v danej veci nebolo splnené, pretože žalobca preukázateľne súdny poplatok zaplatil až 11. júla 2018, t. j. po márnom uplynutí súdom poskytnutej lehote na dodatočné zaplatenie súdneho poplatku a zároveň aj po dátume vydania Uznesenia o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku...»

30. Ústavný súd argumentáciu sťažovateľky vo vzťahu k záverom uvedeným v napadnutom uznesení krajského súdu nevyhodnotil ako spôsobilú spochybníť jeho ústavnú udržateľnosť a nezistil, že by posudzované uznesenie bolo svojvoľné alebo v zjavnom vzájomnom rozpore či urobené v zrejmom omyle a v nesúlade s platnou právnou

úpravou, či nedostatočne odôvodnené, a tým mohlo zakladať dôvod na zásah ústavného súdu v súlade s jeho právomocami ustanovenými v čl. 127 ods. 2 ústavy.

31. Poukazujúc na námietku sťažovateľky spočívajúcu v tom, že súdny poplatok bol zaplatený dodatočne, ústavný súd pripomína, že k úhrade súdneho poplatku zo strany sťažovateľky došlo až 11. júla 2018 a lehota určená súdom uplynula už 14. júna 2018. V zmysle § 14 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch v sťažnosti proti rozhodnutiu o zastavení súdneho konania pre nezaplatenie súdneho poplatku nemožno namietat' skutočnosti, ktoré nastali po uplynutí lehoty na zaplatenie súdneho poplatku. Z týchto dôvodov je námietka sťažovateľky o potrebe zohľadniť zaplatenie súdneho poplatku i po lehote určenej súdom neopodstatnená (I. ÚS 203/2018). Ústavný súd tiež dodáva, že sťažovateľka bola v súdnom konaní zastúpená advokátom, teda osobou znalou práva. Pokiaľ bola jej právnomu zástupcovi riadne doručená výzva na zaplatenie súdneho poplatku, čo sťažovateľka nijako nespochybňuje, sťažovateľka i jej právny zástupca si museli byť vedomí toho, že zákon o súdnych poplatkoch neumožňuje dodatočnú úhradu súdneho poplatku v lehote na podanie sťažnosti proti uzneseniu, ktorým súd konanie zastaví pre nezaplatenie súdneho poplatku. Bolo teda vecou sťažovateľky, ako aj jej právneho zástupcu, aby dbali o splnenie všetkých svojich procesných povinností tak, aby súd mohol v správnom konaní riadne pokračovať (m. m. III. ÚS 196/2008, III. ÚS 563/2018).

32. Samotná skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom krajského súdu (t. j. so zastavením konania z dôvodu nesplnenia poplatkovej povinnosti v stanovenej lehote) nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným (I. ÚS 188/06). Táto okolnosť nemôže byť dôvodom na vyslovenie porušenia označených základných práv už aj z toho dôvodu, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (I. ÚS 19/02).

33. Keďže v danom prípade bolo jednoznačne preukázané, že niet žiadnej spojitosti medzi napadnutým uznesením krajského súdu z 20. decembra 2018 a namietaným porušením označených práv podľa ústavy, dohovoru a dodatkového protokolu, ústavný súd

sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

34. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia označených práv a slobôd, k čomu v danom prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. júla 2019